నేను మీకు సహాయం చేయగలనా?

మోపిదేవి దుర్గాప్రసాదరావు

"ఇదుగో, ముక్క తీస్తున్నా. ఏ దొచ్చినా 'షో' చేసేస్తాను ముందు, మీరంతా డబ్బు లెక్కెట్టండి." ఊగి పోతూ అరుస్తున్నాడు శోభనాద్రి

"ఏదీ, మూడు రౌండ్లేగా తిరిగింది! అప్పుడే అయిపోవచ్చిందా!" అంటూనే వున్నాను నేను. శోభనాద్రి మాట తప్పకుండా 'షో' చేశాడు.

నాది ఫుల్‌కౌంట్, పురుషోత్తానిది ఏభై పైసలు.

పురుషోత్తం పేక కలుపుతున్నాడు. నేను సిగరెట్టు వెలిగించాను. మా కిది అలవాటే. ఆదివారం వస్తే, ఆరోజంతా పేకాటలో గడపాల్సిందే. ఒంటిగంటయింది. త్యాగరాజింకా రాలేదు వాడొచ్చే వరకూ ఆగలేక ఆట మొదలెట్టాం.

అప్పుడే నాలుగాటలు అయ్యాయి.

"ఎత్తరా బాబూ, నీదే ఆట" అన్న పురుషోత్తం హెచ్చరికతో ముక్కలు తీసుకున్నాను.

రెండు జోకర్లు, ఒక ట్రిప్లేటు వచ్చాయి సీక్వెన్సులో ఒక జోకరు, ట్రిప్లేట్‌లో ఇంకో జోకరు పెట్టాను. డైమండ్ రాణి వస్తే షో' చేసి, వెధవ లిద్దరిదగ్గర కౌంట్ తీసుకోవచ్చు. లేక పోతే నేనే కౌంట్ యిచ్చుకోవాలి దైవాధీనం.

ఆట, మూడు నాలుగు రౌండ్లు తిరిగింది. డైమండ్ రాణి అందకుండా తిరుగుతోంది అయినా, రాజు నాదగ్గరుంటే, రాణిగారు ఎక్కడో వుండట మేమిటి? నాన్సెన్స్. త్వరగా రాదే ... ఇహ దేవుడిమీద భారం వేశాను. కానీ, అప్పటికే బరువు, బాధ్యతలు ఎక్కువగా వున్నాయి కాబోలు, అదనంగాపడ్డ ఈ భారం మోయలేకపోయాడు దేవుడు. ఈ సారి పురుషోత్తాని కిచ్చుకున్నాను కౌంట్.

ఇంకా త్యాగరాజు రాలేదు. వాడొస్తే బాగుండును, కాస్త అదృష్టం మారుతుందేమో? ఇందాకటినుండి ఇవ్వడమే గానీ, పుచ్చుకోవడంలేదు ఎలాయినా, త్యాగరాజు నిజంగా త్యాగరాజే. ప్రతాది వారం, మాకందరికీ తలా ఓ మూడు నాలుగు రూపాయలైనా ఇస్తాడు ఆటలో.

ఈసారి ఆట సగమయ్యేసరికల్లా వచ్చాడు త్యాగరాజు. సరాసరి, నా ప్రక్కకు వచ్చి ముక్కల్లోకి తొంగి చూడ్డం మొదలెట్టాడు.

"అదుగో, ఆ ముక్క అక్కడెందుకు. ఈ రౌండులో పారేయి .ఇన్నాళ్ళయి ఆడుతున్నా, నీకింకా ఆట చేతకాదేరా?" ఉచిత సలహా ఇచ్చాడు. వాడి సలహా ప్రకారం ముక్క పడేశాను. శోభనాద్రి "జై భజరంగ బలి" అని అరుస్తూ, ఆ ముక్క తీసుకొని 'షో' చేశాడు

నాకు చిర్రెత్తుకొచ్చింది. వెధవ బోడి సలహా, వీడూనూ. వీడి మూలంగానే ఈ ఆటకూడా పోయింది. ఓడిపోయింది త్యాగరాజు మూలంగా కాబట్టి, వాడిని తన్ని, వాడి జేబులోని డబ్బులు లాక్కుంటే? కానీ, సమయాసమయాలు, ఉచితానుచితాలు తెలిసినవాడ్ని కాబట్టి అదేమీ చేయలేదు. పైగా నవ్వుతూ, 'నీ కోసం చాలా సేపటినుండి ఎదురు చూస్తున్నాం. ఇంతాలస్యం అయిందే ఆగాగు, పేకపంచి, తర్వాత మొదలెట్టు" అన్నాను.

"లేదురా, నే నివాళ ఆడలేను" అంటూ, అంతవరకూ వున్న నవ్వు మొహం మార్చేసి, కొంచెం దిగులుగా పెట్టాడు.

మాకందరికీ ఆశ్చర్యం వేసింది. ఏమొచ్చింది వీడికి? ప్రతి ఆదివారం, అందరికంటే ముందుగా వచ్చి కూర్చుంటాడు. ఎంత ఛండాలపు ముక్క

లొచ్చినా—కౌంట్ యివ్వాల్సివచ్చే ఆట యినా సరే—భయపడకుండా, పేక ముక్కలకు తలవంచని వీరుడిలా, డ్రాప్ చేయకుండా ఆడతాడు. అటువంటివాడు, ఈ రోజు ఆలస్యంగా రావడమేకాకుండా, ఆడనంటున్నాడు.

మేమందరం ఇంకా షాకులోంచి తేరు కోకముందే మొదలెట్టాడు

"రెడ్డి నామీదెందుకో కక్ష కట్టాడు. పలకరిస్తే చాలు దెబ్బలాడుతున్నాడు. పలకరించకుండా తప్పుకుపోయినా తంటాగా వుంది. వాడికి నామీదంత కక్ష ఎందుకో అర్థంకావడంలేదు." ఈసారి వాడి గొంతులో నిజంగా విచారం ధ్వనించింది.

"ఇంతకీ జరిగిందేమిటో చెప్పు." అన్నాడు పురుషోత్తం.

ఆ ప్రశ్నకోసమే ఎదురు చూస్తున్నాడు త్యాగరాజు. వెంటనే మొదలెట్టాడు.

"అసలు వాడి ధోరణి పూర్తిగా మారిపోయింది. ఒకే ఇంట్లో ప్రక్క ప్రక్క వాటాల్లో ఉంటున్నవాళ్ళం. ఒకే కాలేజీలో పనిచేస్తున్నవాళ్ళం కదాని, నేను ఇంతకుముందు వాడి కెన్నిసార్లు సాయం చేయలేదు? వాడు అడక్కపోయినా, నా అంతట నేనే స్వయంగా వెళ్లి సాయంచేశాను."

ఇదిమాత్రం ఖచ్చితంగా నిజం. మా కాలేజీలో ఎవరికి, ఏ సాయం కావలసి వచ్చినా, త్యాగరాజే శరణ్యం. ఒక్కోసారి, అవతలవాళ్ళు అడక్కుండానే, వీడంతట వీడే వెళ్ళి "నేను మీకు ఏమైనా సహాయం చేయగలనా?" అంటూ ఇంగ్లీషులో వెధవప్రశ్న వేస్తాడు పోయిన సారి పంచదార మీద కంట్రోలున్న రోజుల్లో, రోజు నాలుగు కేజీల పంచదార ప్యాకెట్టు తెచ్చి వంతులవారిగా పంచి పెట్టేవాడు. ఆ తర్వాత వాళ్ళ దగ్గర కంట్రోలుధర తీసుకొనే వాడను కోండి.

"అంత సాయంచేసినా, ఈ మధ్య నాలుగైదు నెలలనుండి, నామీదెందుకో గుఱ్ఱుగావుంది. అసలు వాడిని పలకరించడమే భయంగావుంది." కాసేపు ఆగాడు త్యాగరాజు.

"ఏదీ, ఇందాక నాకు సాయంచేసి, నాచేత కౌంట్ ఇప్పించావే, అటువంటి సాయమేనా వాడికి చేసింది." నవ్వుతూ (పైకి) అన్నాను.

"ఏడ్చావులేవోయ్, నీ అదృష్టం బాగా లేకపోతే, నామీద పడేడుస్తావే?"

"ఇష్ త్యాగయ్యా! వాడితోతర్వాత దెబ్బలాడుదువుగానీ, ఈరోజు నీకు రెడ్డికి మధ్య జరిగిందేమిటో చెప్పు." శోభనాద్రి కలిగించుకున్నాడు.

"ఇక్కడకు వద్దామని బయలుదేరి వీధి గుమ్మం దగ్గరకు వచ్చేసరికి రెడ్డి కనిపించాడు. ఎవరోస్నేహితుడి పెళ్ళికి గ్రీటింగ్స్ పంపడానికి పెద్ద పోస్టాఫీసుకు

వెళ్తున్నాడు. ఊరుకోలేక 'నేను వెళ్ళే దారిలోనే కదా పోస్టాఫీసులో నేనిస్తాలే' అన్నాను అంతే మండిపడ్డాడు 'నాకేం కాళ్ళు లేవనుకున్నావా? లేకపోతే టెలిగ్రాంకూడా ఇవ్వలేని దద్దమ్మ ననుకున్నావా? నీ దారిన నువ్వు పో'. అంటూ కసిరి, పిలుస్తున్నా వినిపించుకోకుండా వెళ్ళిపోయాడు ఇందులో నేను చేసిన తప్పేమిటిరా?''

మా మొహాలవంక చూశాడు త్యాగరాజు. ఎవ్వరు మాట్లాడలేదు. సర్దుకు కూర్చుని మళ్ళీ మొదలెట్టాడు.

''మొన్నటికి మొన్న, వాళ్ళావిడ చాప, చెంబు పుచ్చుకు కూర్చుంటే, ఇంట్లో వంట వండించి, మా పెద్దమ్మాయితో పంపించాను వాడు, అవన్నీ తిరగ్గొట్టడమే కాకుండా, 'మీ నాన్నను ఇటువంటి పనులు చెయ్యొద్దని చెప్పు. పెద్ద అన్నదాత బయల్దేరాడయ్యా!' అంటూ నాకు వినబడేటట్టుగా అరవడం సాగించాడు. పొరుగువాడు కదా అని సాయం చెయ్యబోతే, అలా విరుచుకు పడతాడే!''

''అడగని సాయం చేయమని నీకెవరు చెప్పారు? అడిగినవాడికి చేస్తే అర్థముంది అంతేగానీ, కనిపించిన ప్రతివాడి దగ్గరకెళ్ళి 'సాయం చేయనా?' అని అడిగితే యిలాగే ఏడుస్తుంది పిలవాపెట్టకుండా వెళ్ళి, అందరిపనుల్లో జోక్యం కలిగించుకుంటే తిట్లు తింటావు.'' అన్నాను.

''అయితే, తప్పంతా నాదేనంటావు. అంతేలే అను. అను. అడిగేవాడికెప్పుడూ. పడేవాడు లోకువే'' నిస్సహాయంగా అందరివంక చూశాడు త్యాగరాజు

వాడిని చూస్తే జాలేసింది,

''అది కాదురా అవసరానికి సాయం చేయడంవేరు; అవసరం లేకపోయినా, అవతలివాడి కిష్టంలేక పోయినా బలవంతాన సాయంచేయడం వేరు ''రా,రా! రెండాటలు వెయ్యి హుషారొస్తుంది.'' అన్నాడు శోభనాద్రి

త్యాగరాజు ఒప్పుకోలేదు. డబ్బులు పోవడం మూలంగా నాకూ ఆడబుద్ధి కావడంలేదు. సినిమాకు పోదామన్నాను. అంతా బయల్దేరారు. ఎక్కువ డబ్బు గెలుచుకొంది శోభనాద్రి కాబట్టి, వాడు టిక్కెట్లు కొనాలి పురుషోత్తం కాఫీలు, డ్రింకులు కొనాలి. నేనూ, త్యాగరాజు వాళ్ళ ఖర్చుమీద సినిమాచూసి, ఫలహారం చేసే అతిధులం.

టిక్కెట్లు తీసుకొని లోపలికి వెళ్ళేసరికి సినిమా మొదలయింది.

మొదట్లో ప్రాణ స్నేహితులుగావున్న యిద్దరు, ఇంటర్వల్ వచ్చేసరి కల్లా శత్రువులై పోయారు. సినిమా ఆఖరయ్యేసరికల్లా ఒకడు ఇంకొడ్ని చంపేస్తాడు.

హాలులోంచి బయటికొచ్చాక, నలుగురం నాలుగు వేపులకు బయల్దేరాం. కాశీమజిలీ కధలోని రాకుమారుల్లా.

నడుస్తున్నానన్న మాటేగానీ, నా

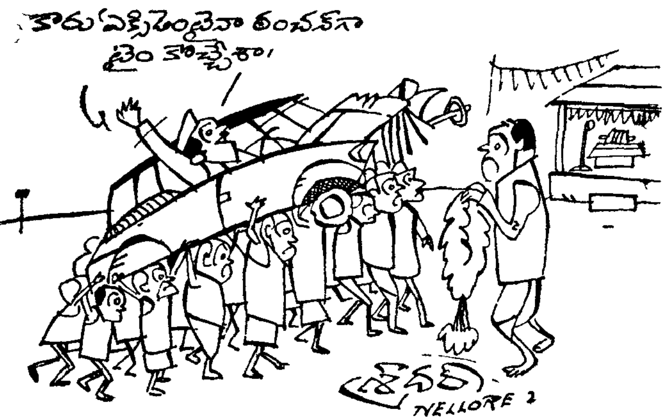

ఆలోచనలన్నీ త్యాగరాజు చుట్టూ తిరుగుతున్నాయి. వాడు ఎంతమందికి సాయం చేస్తాడో, వాళ్ళల్లో సగంమంది పైగా వాడికి శత్రువులై పోయారు కొద్ది రోజుల్లోనే. అసలు తప్పంతా త్యాగరాజులోనే వుంది.

ఆలోచిస్తూ నడుస్తుంటే, వున్నట్టుండి హఠాత్తుగా నాలుగైదు సంవత్సరాల క్రింద జరిగిన సంగతి గుర్తుకొచ్చింది.

*   *

అనంతం, నేనూ, వెంకట్రావు కామర్సు డిపార్టుమెంటులో లెక్చరర్లుగా వుండేవాళ్ళం అప్పటికి త్యాగరాజు, రెడ్డి మా కాలేజీలో చేరలేదు. అలవాట్లలో అనంతానికి, త్యాగరాజుకు చాలా పోలి కుండేది.

సంవత్సరాంతపు పరీక్షలవగానే నేనూ, అనంతం యూనివర్సిటీకి వెళ్ళాం. పి. యు. సీ. పేపర్లు దిద్దడానికి తల్లికి ఒంట్లో బాగులేక పోవడంతో, వెంకట్రావు మూడు, నాలుగు రోజుల తర్వాత వస్తానన్నాడు.

మొదటి రోజు ఛీఫ్ వచ్చి, మనిషికి మూడొందల పేపర్లు వస్తాయని, పది రోజుల్లో పని పూర్తి చేయాలని చెప్పాడు. మూడొందల పేపర్లంటే మూడొందల రూపాయలు. అదృష్టం బాగుండి, ఎవరైనా వాళ్ళ కోటా పూర్తి చేయలేక పోతే, అవి కూడా తతిమ్మా వాళ్ళకు పంచి పెట్టబడతాయి. గంగబడి దిద్దగలిగితే, మరో ఇరవయ్యో ముప్పైయ్యో రూపాయలు కళ్ళ చూడొచ్చు.

మా గదిలో దరిదాపుగా ఇరవై మంది వున్నారు. అందరి కళ్ళల్లోనూ ఒకటే విధమైన ఆత్రుత. తొందరగా ఆఖరు చేసి, వెనకపడిన వాళ్ళ పేపర్లు తీసుకొని,

పంచుకోవాలనే తాపత్రయం అందర్లోనూ కనుపిస్తోంది. నుదిటి మీదనుండి కళ్ళల్లో పడే చెమటను, ఎడమ చేత్తో తుడుచు కుంటూ, ఎర్రరంగు పెన్సిలుతో ఏవేవో మార్కులు వేస్తున్నారు. చెమటోడ్చి సంపాదించడమంటే ఇదేకాబోలు పేపర్లు దిద్దడంలో బాగా అనుభవం వున్నవాళ్ళు పేజీలు వూరికే తిప్పేస్తున్నారు. సమాధానాలు సరిగ్గా చూడకుండానే, మార్కులు వేసేస్తున్నారనే అపప్రథ వస్తుందని భయపడేవాళ్ళు, గబుక్కున ఏదో ఒక పేపరులో వున్న వ్యాసంలోని ఒక వాక్యం పెద్దగా చదివి, గట్టిగా నవ్వేవాళ్ళు — రాసినవాడి తెలివి తక్కువ తనానికి. తతిమ్మా వాళ్ళకు నవ్వు రాకపోయినా, కొద్దిగా తలెత్తి. 'నవ్వాం' అన్నట్టుగా మొహంపెట్టి, మళ్ళీ పేపర్లు దిద్దడంలో మునిగిపోతున్నారు. అలా లెక్కప్రకారం ప్రొద్దున్నే రెండుసార్లు, మధ్యాహ్నం రెండుసార్లు నవ్వేవాళ్ళు. ఇహ చచ్చినట్టు, వాళ్ళ ప్రతి ఆన్సరు లోని ప్రతి వాక్యం చదివారని, తతిమ్మా వాళ్ళు అనుకోవాలి.

వేగంగా దిద్దడంలో అనంతం అందె వేసిన చెయ్యి. మొదటి రోజునే ముప్పై పేపర్లు దిద్దేశాడు. రెండో రోజున ఇంకొంచం ఎక్కువ చేశాడు నేను. రెండు రోజులకూ కలిపి నలభై పేపర్లు దిద్దాను.

నాలుగో రోజు ప్రొద్దున్నే వెంకట్రావు నవ్వుమొహంతో గదిలోకి అడుగుపెట్టగానే, పోటీలు పడుతున్నట్టుగా దిద్దుతున్నవాళ్ళంతా తలలు పైకెత్తి, కళ్ళు చిట్లించి చూశారు. దరిదాపుగా, అందరూ వెంకట్రావుకు తెలిసినవాళ్ళే. వెంకట్రావును చూడగానే చాలామంది మొహాలు మాడిపోయాయి. కొంతమంది మాత్రం త్వరగానే కోలుకొని జీవంలేని చిరునవ్వు నవ్వారు. కోలుకోలేని వాళ్ళు — దెయ్యాల్ని చూసిన వాళ్ళల్లా — కుర్చీలలో బిగుసుకుపోయారు.

"స్వాగతం, వెంకట్రావుకు సుస్వాగతం." నిర్జీవమైపోయిన వాతావరణంలో అనంతం ఒక్కడే ననుకుంటా.

వెంకట్రావంటే నాకిష్టమేగాని, అతగాడి రాకమీద కొద్దో గొప్పో అయిష్టం మనసులో ఓ మూలుంది. ఎందుకంటే, అనంతానికి కలిగినంత సంతోషం నాకు కలుగలేదు.

లౌక్యం తెలియని కొద్దిమంది మాత్రం కొంచెం పెద్దగానే గొణుక్కుంటూ, అయిష్టం వెళ్లడిస్తున్నారు ఇంతకీ అందరిదీ ఒకటే బాధ. అదనంగా మరో మనిషి వచ్చాడు కాబట్టి, తమ కోటాలోంచి ఓ పది, పదిహేను పేపర్లు తగ్గుతాయి. అంటే వచ్చే మూడొందల రూపాయల్లో అప్పుడే ఇరవై రూపాయలు బొక్క. ఈ ఆలోచనలతో అందరూ కోపంగా, నోటిదగ్గరికూడు మరో బలమైన కుక్క వచ్చి తీసేసుకుంటే, గుర్రుమంటూ చూసే బలంలేని కుక్కల్లా,

వెంకట్రావును చూస్తున్నారు.

తోటివాడికి సాయంచేసే అవకాశం అనుకోకుండా అనంతానికి దొరికింది. దాన్ని జార విడుచుకో దలచలేదతగాడు. గబ గబ, వెంకట్రావు దగ్గరకు వచ్చి, ''రాగురూః ఇక్కడ కూర్చో. భయ పడకు నీ కొచ్చే కోటా అఖరు చేయ లేననే భయం పెట్టుకోకు నేనో పాతిక పేపర్లు దిద్ది పెడతాను. మననాగు మరో పాతిక '' అంటూ వాడి భుజంమీద చేయి వేసి తీసుకెళ్ళాడు. వెంకట్రావు ఒ కట్ట పేపర్లు తెచ్చుకొని చూడటం మొద లెట్టాడు.

ఆడినమాట తప్పలేదు అనంతం. రెండు రోజుల తర్వాత, ఛీఫ్ లేని సమ యంలో ఓ నలభై పేపర్లు దిద్ది వెంక ట్రావు చేతికిచ్చాడు.

ఇదుగో, ఈ పేపర్లమీద సంతకాలు పెట్టు మార్కుల లిస్టుకూడా తయారు చేశాను దీ వి మీ ద కూ డా సంతకం పారేయ్.

వెంకట్రావు యిబ్బందిగా మొహం పెట్టి ''నాతరపున నువ్వు దిద్దడమేమిటిః'' అన్నాడు. అనంతం వినిపించుకోలేదు.

నేనుకూడా,సాయం చేశానన్న పేరుకి ఓ నాలుగు పేపర్లు దిద్దిచ్చాను.

పవంతా అయిపోయిన త ర్వా త, ముగ్గురం కలిసి ఒకే రైలులో యిళ్లకు బయల్దేరాం, దారిలో అనంతం గుక్క తిప్పుకోకుండా ఒహటి వాగుతున్నాడు.

''మన వెంకట్రావు రాగానే ఎంత మంది మొహాలు ఎలా మాడిపోయాయో చూశావాః కక్కుర్తి వెధవలు. 'అయ్యో. మన సాటివాడు. ఎదో కారణాలవల్ల ఆలస్యంగా వచ్చాడు. వాడికి మన మందరం కలిసి సాయం చేద్దామన్న ఆలోచనే లేదు అక్కడికి తెలిసిన వాళ్ళను కొందర్ని అడిగాను కూడా— తలా ఓ పదిపేపర్లు దిద్ది మనవాడి కివ్వ మని వెధవలు ఒక్కడు ముందుకు రాలేదు..'

అలా మాట్లాడుతూనే వు న్నా డు అనంతం. వెంకట్రావు ఏఁవీ మాట్లాడ కుండా కిటికీలోంచి బయటకు చూస్తు న్నాడు. వాడిమొహం చూ స్తే, అనంతం వాగుడు నచ్చినట్టుగా కనబడటం లేదు. అనంతం, తన వుత్సాహంలో ఏదో చెప్పుకు పోతున్నాడు గానీ, వెంకట్రావు మొహంలోని మా ర్పు లు గమనించే స్థితిలో లేడు. ఇహ, నాకు కలుగ చేసు కోక తప్పలేదు.

''పోనీలేరా అనంతం. ఎవడో వచ్చి మనకి సాయం చేయాలని ఎక్కడుందిః అసలు, అలా సహాయం పొందడంవెంక ట్రావు కిష్టమో, కాదో మనకుతెలియదు.''

ఇంకేదో చెప్పబోతూ వెంకట్రావు

చేప్పు చూశాను. నేనన్న దానికి అవునవు నన్నట్టుగా తలాడిస్తున్నాడు. వాడి బుర్ర లోని ఆలోచనలు కొద్దిగా అర్థమయ్యాయి నాకు.

తలా, ఓ పదిపేపర్లు దిద్ది చందా ఎలా ఇవ్వడం వెంకట్రావుకు బొత్తిగా ఇష్టం లేదు. "తను ఆలస్యంగా రావడానికి వాళ్ళెవ్వరూ కారణంకాదు. అటువంటప్పుడు వాళ్ళందరూ తనకోసం ఎందుకు తాపత్రయ పడాలి. ఓపికుంటే, అన్ని పేపర్లు తనే దిద్ది, కష్టానికి ప్రతిఫలం వేసుకుంటాడు. లేకపోతే లేదు. అయినా, అలా చందాలు తీసుకోవడానికి తనేమన్నా బిచ్చగాడా?"

వీటన్నింటి కంటే ఛండాలంగా, వెంకట్రావుకు అనిపించింది మరొకటుంది—'ఈ ముష్టివాడికి తలా ఓ పది పైసలు సాయం చెయ్యండన్నట్టుగా, తలా ఓ పదిపేపర్లు దిద్దిమావాడికి సాయం చేయండి' అన్న అనంతంగాడి ప్రచారం.

కానీ, వెంకట్రావు అభిప్రాయాలను అర్థం చేసుకోవడానికి, అనంతం ఏ మాత్రం ప్రయత్నించలేదు. వాడు ఎంత సేపు తనదృక్కోణంలో నుంచేచూస్తాడు. స్నేహితుడికి సాయం చేయాలన్న తాపత్రయంలో అవతలివాడి యిష్టా యిష్టాలు పట్టించుకోడు. 'అసలు అవతలివాడు తాను చేసే సాయానికి ఒప్పుకుంటాడా?' అన్న ఆలోచనే వాడికి రాదు. పైగా "ఎందు కొప్పుకోడూ, దొబ్బుడాయా!" అంటాడు.

అలా, అడగా పెట్టకుండా సాయం చేసే వాళ్ళకు కొద్దో, గొప్పో అతిశయం వుంటుందను కుంటాను. ఇంకోడి అభిప్రాయాల్నే వారు గౌరవించరు. అర్థం చేసుకోరు. "మేము అందరికీ సాయం చేస్తాం," అంటూ ఊర విరుచుకు తిరుగుతారు. పైగా, ఓ నెలవరకూ, దాన్ని గురించే మాట్లాడు తుంటారు.

వీళ్ళందరికీ 'పెద్ద అన్నగారి మనస్తత్వం తమ్ముడు ఎక్కడ చెడిపోతాడోనని వేయికళ్ళతో చూసే అన్నగారిలా, 'ఎవడికైనా సాయం చేసేద్దాం' అని చూస్తుంటారు అంతేగాని, అవతలివాడిని ఇరకాటంలో పెట్టుకున్నామేమోననే ఆలోచనరాదు. తమ సాయంలేకపోతే, ప్రక్కవాడు బ్రతకలేడనే నమ్మకం వాళ్ళ బుర్రలో తిష్టవేసుకు కూర్చుంటుంది.

కొద్దిరోజుల్లో, వెంకట్రావుకు అనంతంతో మాట్లాడటం అంతగా ఇష్టం లేనట్టు నాకనిపించసాగింది.

ఒక రోజు వెంకట్రావు దగ్గరకొచ్చాడు అనంతం.

"చూడు బ్రదర్ ఈ వ్యాసాలన్నీ సైక్లోస్టైల్ చేయించాలి టైపింగ్ అయిపోయింది. ఎక్కడైనా తప్పులున్నా

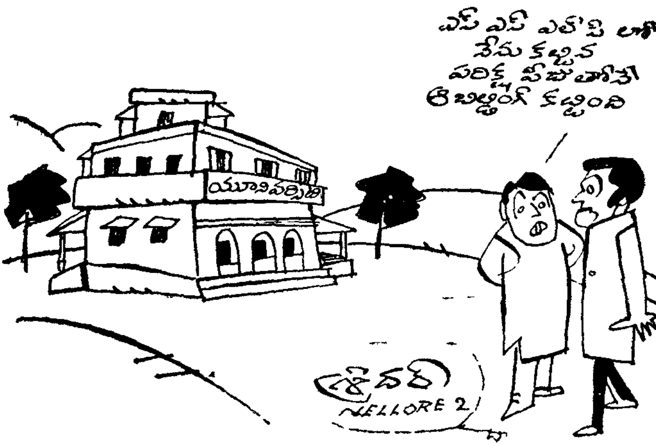

యి మో కొంచెం చూడు " అంటూ ఓ కాగితాల బొత్తి వెంకట్రావు ముందు పెట్టాడు. తలమునిగే పనిలోవున్నా. మొహమాటానికి వెంకట్రావు కాదనలేక చూడసాగాడు. సగం కాగితాలయ్యేసరికి అతగాడికో ఆలోచన వచ్చింది. (ఆ తర్వాత వెంకట్రావే ఈ విషయాలన్నీ నాతో చెప్పాడులెండి)

"ఎప్పుడూ అనంతం తన దగ్గరకు వచ్చి యిటువంటి పనులు చేసి పెట్టమని అడగలేదు ఈ రోజు పనిగట్టుకొని నా దగ్గరకే ఎందు కొచ్చినట్టు? అతనితో, సన్నిహితంగా తిరిగేవాళ్లు చాలామంది వున్నారుగా! కొంపదీసి మొన్న పేపర్లు దిద్దిచ్చినందుకు మారుగా " ఆలోచన లను బలవంతంగా ఆపుకో జూసాడు చేతకాలేదు. 'వటుడింతంతై ' అన్న ట్టుగా అదే ఆలోచన వూడలమఱ్ఱిలా అతగాడి బుర్రలో పాతుకుపోయింది.

ఇహ అక్కడ్నించి, అనంతం మాట్లాడే ప్రతి మాటలోనూ వ్యంగ్యం కనిపించడం మొదలయింది వెంకట్రా వుకు, అనవసరంగా సాయంచేసి, తనను యిరకాటంలో పడేసిన దగుల్బాజీలా అనంతం కనుపించసాగాడు.

ఒకరోజు కొత్త టెరిలిన్ పాంటు, టెరిలిన్ చొక్కా వేసుకొచ్చాడు వెంక ట్రావు "ఎక్కడ కొన్నావు? ఎందుకు కొన్నావు?" అన్న అనంతం ప్రశ్నకు "మొన్న పి యు సీ, పేపర్లు దిద్దగా వచ్చిన డబ్బుతో కొన్నాను," అన్నాడు. ఆ మాట అన్న తర్వాత, అనంతం, తన బట్టలకేసి అతి పరీక్షగా చూస్తున్నట్టని పించింది వెంకట్రావుకు తను పెట్టిన తిండి తిని బాగా బలిసిన మేకను సం తృప్తిగా నవ్వుతూ చూసే కసాయివాడు

కనుపించాడు అనంతంలో. వెంకట్రావు ప్రాణానికి.

ఆ రోజంతా అనంతంతో తలొంచుక మాట్లాడాడు వెంకట్రావు. తలెత్తితే తన బట్టలవంక తీక్షణంగా చూసే అనంతం కళ్లు కనుపిస్తాయనే భయంతో.

స్టాఫు రూములో కూర్చుని వీళ్లిద్దరి మధ్య జరిగేతంతు అతి జాగ్రత్తగా చూస్తున్నాను. నాకెందుకో వీళ్లిద్దరి మధ్య జరిగే తంతు అతి జాగ్రత్తగా చూడాలనిపించింది నాకెందుకో వీళ్లిద్దరూ బద్ధ శత్రువులై పోతారనిపించింది

అనుకున్నట్టుగానే అయింది అనంతాన్ని చూస్తే చాలు వెంకట్రావుకు చిర్రెత్తుకొచ్చేది అనవసరంగా కోపం తెచ్చుకొనేవాడు అనంతం ఏంమాట్లాడినా ఎగతాళిగా మాట్లాడేవాడు అవసరం లేకపోయినా, వాదనలోకి దిగి వాడిని నానా మాటలు అనేవాడు

ఇంకొన్నాళ్ళకు మరో అడుగు ముందుకు వెళ్లాడు వెంకట్రావు అనంతం గురించి పదిమందికీ చెడుగా చెప్పడం మొదలెట్టాడు ఉన్నవీ, లేనివీ కల్పించి చెప్పి సంతోషపడేవాడు ఆఖరకు ప్రిన్సిపాల్ దగ్గరకు వెళ్ళి అనంతం మీద చాడీలు కూడా చెప్పేవాడు.

ఇహ, అనంతం పని ఎలా తయారయిందంటే, వెంకట్రావు అంత దూరంలో కనుపిస్తే, మరో సందులోంచి పారిపోయేవాడు లేకపోతే, వాడు ఏదో గిల్లికజ్జా పెట్టుకుంటాడు,

ఈ యాతనలన్నీ పడలేక, అనంతం రిజైన్ చేసి వెళ్ళిపోయాడు ఆ తర్వాత వెంకట్రావు కూడా ఇంకో చోట ఎక్కడో వుద్యోగం చూసుకొని వెళ్ళిపోయాడు. వాళ్లు వెళ్ళిపోవడంతో ఖాళీ అయిన స్థానాల్లో త్యాగరాజు, రెడ్డి వచ్చారు

* *

రాత్రి పడుకోబోయే ముందు, నాలుగేళ్ళ క్రితం జరిగిన విధంగానే యిప్పుడు కూడా త్యాగరాజు, రెడ్డి మధ్య జరుగుతుందేమోననే భయం కలిగింది నాలో. ఆ రాత్రంతా కలల్లో “మే ఐ హెల్ప్ యు?” “మై ఆప్‌కో కోయీ మదద్ కర్ సకతా హూ?”, “నేను మీకు సహాయం చేయగలనా?” అని మూడు భాషల్లో రాసిన బోర్డే కనుపించింది